

N°. 17.

Pirmdeenä 28. April (10. Mai)

1869.

Wahnsinn's Wirthshaus.

Ceschschesmes sinas. No Pechterburgas: Likkums paher farrawihru deenes-laike. No Warschawas: Paskewitscham jell peeminnas-stabbu. No Nehwales: Birno reis Iggauuds muishcha pahrdohtha semneekam.

Ahrsemmes sinas. No Wahzsemmes: Ghsireiki leelohs us Pruhfcheem. No Franzijas: Paher wezzu farrawihru apgabdashanu. No Londones: Paher jaunu laulibas lilkumu. No Italijas: Italija dumpyneeli kluffam beedrojohs. No Amerikas: Kubaneeschi brikhw-walstehm kuggi nonehmuschi — presidenta Oranta labh darbs.

Jittas jaunus sinas. No Nibgas: paher laike un paher laupitajeem. No Reiskhu un Pruhfshu rohbeschahm: behdigi notilkumi zaur baddu. No Rownas gub.: paher truhfumu un baddu.

Peelikkumä. Tenardins un Zeelawites glabheje. Raetotu mahzitajs. Smeeklu stahstini.

Par dsimtu mahju piirshanu. 26tais Merz 1869 Augstohse. Lau-pait nauhu preesksh passcham un t. yr. Kursemneeku atbals. Andeles-sinas.

Ceschschesmes sinas.

No Pechterburgas. Lilkumu krahjumä us-eet schahdu no pascha augsta Keisera tai 3schä Februar apstiprinatu pawehleschanu: 1) Flottes farrawihru pulki arr us nenofazzitu laike no deenesta is-laischami; tee, kas pehz 8ta September 1859 deenesta eestahjuschees, pehz 10tu gaddu un tee kas agrak, pehz 13 gaddu deenesta laika atlaischami, bet tahdä laika, kad juhros brauschana beigusehs. 2) Ar tahdu ihsta deenestlaika pahshinaschanu preesksh juhros- un semmes-farra-spehla tiks tas deenestlaiks abb'jeem weenads padarrihts un arri juhros-farraspehklam buhs 15 gaddi jadeen, lihds pilnigat atstawatä jeb atlaischanai. 3) Walsts padohmneeku teefai jarafsta, ka lai tohs pagaidahm atlaihtus flottes wihrus par „us nenofazzita laika atlaihtem“ nosauz (cerafsta) un ka lai arri us winneem shmejahs tee 25tä Juni 1867 wiskougstaki apstiprinati preeskshrafsti paher

to us nenofazzitu laike atlaihtu unteroffizeeru un saldatu apgabdashanu.

No Nehwales. Resenn Iggauuku semme pirma muishneeku muishcha tilkuse pahrdohtha semneekam. Labh effohht 2 muishchas kohpä, Turzell un Altfoetkiill nosaultas, Alletakas aprinki, kas peederrejuschas tam atlaihtam palkawneekam v. Seidlich; weena muishcha effohht 2½ un ohtra 5 arklus leela, to weens turpat pee weenas no tahm muishcham peerakstihth semneeks Tunno Waldmann par 90,000 rubkeem few par ihpafschumu nopirzis. Gan til preesksh-kontrakti ween wehl warrejuschi taiht tapehz, ka augstais Kungs un Keisers wehl ne-effohht apstiprinajis to Iggauuku landaga nospreedumu, kas nozell to wezzu lilkumu, ka til muishneekem ween brikhw muishchas pirtt. Pirzejs jau agrak gabbalu gruntes par dsimtu bij nopirzis un tä zaur tilkuschu darboshanohs ween til dauds sapelnijis, ka taggad to leelo summu ihshs termins warroht nomatsahht.

No Warschawas. Turrenes awises stahsta, ka zittureisejam general-feldmarschallam, Warschawas firstam graf Paskewitsch, Griwanski Warschawä tilshohht peeminnas-stabbu. To stahdishohht pahrwaldineeka pils preeskshä us platscha, kam augsti trellini preeskshä. Tas darbs jau effohht eefahhts.

Ahrsemmes sinas.

No Wahzsemmes. Ar to, ka Ghsireiki ar Stalescheem un Franzuscheem labbä draudshä stahro, — Ghsireikeeschi, lä jau agrak peeminnejam, paleek jo deenas drohshaki un teem jo wairak fahf fahpeht tas pehreens, to 1866tä gaddä no Pruhfcheem dabbuschchi un to nu labprahht buhtu eefwahidijuschchi un ahrstejuschi ar Pruhfshu affinihm, — tad teem

jel kà warretu fur sframbu taißht. Wezzais Beusts, wezzu wezzais Prubschu eenaidnecks, tam bij no Sakschu ministera gohda ja-atstahjabs Prubschu deht, tas taggad Chstreiku walsts kanzleris un tam spehka deesgan rohtà, Chstreikus un zittus draugus us Prubscheem ribdibt; jo Prubschu arr tee wainigee, ka Chstreikija pawissam no Wahzsemmes atschirta un t. pr. Bet kad arri Beusts fo usfahf, ar fo Chstreikija warretu dauds mas pee wezza gohda tift, tè Bismarcks aisschauj schlehrfi preefschà til refnu, ka wezzajam Beustam naw spehka to pahr-laust. Tadeht nu wihrs errojahs un errojahs us Prubscheem un gan ar wahrdeem gan zaur cwischem ribda Prubscheem wirsü, fo til warr. Winsch arr dikti bij kaunojees, kad Ungaru landagu eefahloht kehniensch bij runnais, ka Ungari sinna-schoht ar wiffahm ahrsennmes waldischanahm mihligi fatiktees un tà mihlu meeru pafargabt, fo winneem pascheem lohti waijagohf, sawas semmes eefschigu buhschanu iskohpt. Beusts to dsirdejis, fazzija, ka Ungaru ministeram Andraßim peenahzees kehniensch isflaidroht, kahds tas Prubschu kehniensch effohf un wiffai pasaulei dufmigà prahtà sinnamu darriht wiuna schihdistu wiltibu un t. pr. Ja nu Beustam kahdreis isdohdahs tahs trihs walstis us Prubscheem farihdiht, tad warr gan karsch iszeltrees Wahzsemme. Ihpaschi Franzuschi jau neliktohs dauds skubbinahf.

No Franzijas. Lassitaji peeminnehs, fo nefenn stahstijam pahr to, ka Franzijas keisers nahlofchà 15ta Augustà, kas buhschoht Napoleona I. simta dsimtedeena, nospreedis apdahwinahf un labbaki apgadahf tohs farra-wihrus, kas pirmajam Napoleonam deenejuschi un wehl taggad irr dsihwi. Pahr scho dahwanu un liffumu parlamentam bij janospreech. Bet tè atraddahs dauds prettineeku, kas turrejahs pretti un fazzija: ja keisers pats no sawas keschas gribboht to gohda-darbu darriht, tad jau neweens winnam to ne-aissleegschoht wis. Bet ja nu tadeht gribboht pawalstneekem jaunahs nodohschanas uslift, tad tas effohf nepareisi un flaidra netaisniba. Nodohschanu tai jau effohf deesgan deht ihstahm waijadsibahm un nu buhtu atkal daschi millioni franku no laudihm japlehsh. Diwi no parlamenta baedreem paschi effohf tahdi, kas tai laikà deenejuschi; tee nu gan to leetu gribbejuschi us labbu greest un teiluschu, ka nahwe jau tà winnu flaitlu effohf pahr dauds masinajuse un no scheem 84 wirsneekem, kas 1811 gaddà farra-sfohlu atstahjuschi, taggad tilfai kahdi 6 woi 7 wehl effohf dsihwi, no kurreem tas jaunakais jau 75 gaddus wezs. Bif tad ilgi winni wehl dsihwoschoht? Dauds, dauds wehl pahr to leetu strihdejuschees un tad nahfuschi pee nospreechanas pehz balsu wairuma, kad 208 balsis to nowehlejuschas pehz keisera prahfa un 6 ween runnajaschi pretti. Dauds kungi nefazzijuschu ne ja, ne ne.

No Londres. 21mà April. Englandseschu sawà runnas-nammè atkal runnajaschi, ka waijagohf taf weenreis nospreest un pee massas list to liffumu, kas atraiknim newehle sawas nomirruschas feewas mahsu prezzehf. Schoreis gandrihs wiffi kungi ar to bij meerà un fazzija, ka wiffur un wiffas semmes tas effohf brihw, kapehz tad Englande to par grehlu turroht? Englandes liffumi taf wehloht wiffas laulibas, kas faectahs ar swehteem raksteem, jo tee wahrdi fur pahr laulibu runna, Mosus baufliba nemas ne-effohf tà faprohtami, ka tee tahdu laulibu aissleegtu, un t. pr. Bitti fazzija, ka feewas ween to wezzu liffumu aissahwoht un zeeti fargajohf. Beidsohf taf 243 prett 144 balsim nospreeda, ka to liffumu buhschoht gan preefschà nemt un raudsibt pahr-taisht un redj — dahmas rohkas ptaulschkinadamees pahr to preezajuschahs.

No Italijas. Leekahs itt ka Italiu laimes faule pawissam buhtu atstahjuse, jo tur dauds libbeles noteef un waldischanai irr fo dsirdeht, kas tai nepatihf. Pats wezzais Garibaldi, kas agrakòs gaddòs wiffà spehka sawu kehniensch aissahweja, taggad palizzis republikaneets, kas sawu kehniensch wairs nezeeni kà nahfahs un arri Spaneescheem to padohmu dohd, lai nezeekohf kehniensch, bet lai eetaisohf republikas waldischanu. Winsch tohs peesohbo, ka tee sawu kehniensch krohni tà aptahf mehtadami peedahwajohf schim un tam, itt kà schehlastibu luhgdami, — tàpat kà Greeki darrijuschu, kamehr tee kà no schehlastibas weenu dabbususchu. Woi tad scheem pascheem ne-effohf wihru, kas prohtohf un kas spehjoht waldisht? un t. pr. — Paschà Italià wezzais dumpineeku galwineeks un republikaneets Mazzinis dausahs sleppeni laudis us dumpi prett kehniensch muffinadams, zaur fo dauds zilweki nelaimè gahschahs. Pats tas blehdneeks Mazzinis gudris un glumsh kà tschuhfka, tas proht tà isfargatees, ka winnu nedabbu rohtà. Dumpineeki jau wiffu norunnajuschu un norastijuschu, kà buhs sawu nedarbu eefahft un kà to isdarriht, bet atkal tas nahjis waldischanai sinnamas un dumpineeki jeb — kà tohs pehz sawa waddona wahrda nosauz — Mazzinisti taggad tupp tur, fur faules gaismu nedabbu redseht.

— Lai gan Italijas un Chstreiku waldischanas labbi fateclahs, tomehr schinui brihdi tahm arr sawads strihdis gaddijeek. Chstreiku farra-waldischana Wenezijà atstahjuse leelus parradus, wairak millionus frankus. Wifs jau toreis bijis flaidri notaishts, til ta nauda ween wehl bijuse ismaksajama, kad 1866 g. tas karschs iszehlees. Chstreiku waldischana tohs rehkina papihrus aisschgelejusche un gahjuse prohjam, par massu nelikdamahs ne sinnoht. Taggad nu waldischanu wehstneeki pahr to islihdsinaschanu farunnojotees un Chstreiki labprahf gribboht no schi parrada isgreestees ahra, bet newarroht. Bes ta wehl Chstreikeem zits parrads effohf Wenezijà, tas irr naudas kihu grahmatas, fo 1864 gaddà ar

warru teem usspeeda prett naudu nent, tads arr' tee wehl naw atpirkuschi atpalkat un Staleescheem winnas taf nekam nederr. Kas sinn, woi scho paradu deht draugi atkal nesanibdeeses.

No Amerikas. Spanijas karra-kuggi pa Amerikas jubru braudami, fatikkuschi Seemet-Amerikaneeschu brikwalstu kuggi un to pehz karraliffumeem par laupijumu nonehmuschu un noteefajuschu ar to eemeflu, ka kuggis Spanijas dumpineeem Kluba fallâ gribbejis peewest palihdsibu. Amerikaneeschi ar tahdu darbu nepaleef wis meerâ, pagehr sawu kuggi atpalkat un Spaneescheem peerahda, ka winni to kuggi nonehmuschu tahdâ weetâ, fur teem to naw brikw dorriht, kad tas arri buhtu karra-kontrebandi weddis; to kuggi tee nonehmuschu jubrâ, kas Englandeescheem peederr. Siinams, ka Spaneeschi arr turrabs pretti ko spehj, bet ar to paschi sewim seen ribhstes. Kubas fallâ dumpis nekâ naw uswahchts un — kâ falka — Seemet-Amerikaneeschi arr sawus karra-kuggus turp aissubtijuschu sawus taudis aisstahweht; bet warr arr notikt, ka aisstahw Kubas dumpineefus un ka Kluba driht kriht brikwalstu waldischanâ. To drihtal warr zerreht, ne kâ to, ka Spaneeschi to wehl peespeedihs winnai klaufiht.

Brikwalstneefeeem atkal gaddijees sawu jauno presidentu Grantu isflaweht, ka tas tit diwi mehneschus ammatâ buhdams, jau israhbijees neween kâ labs generalis, bet arri kâ tahds wihrs, kas sawu tehru semmi ihsti mihto un kas sawu augsto ammatu gruntigi saproht. Kongressis jau dauds laika pasaudejis to liffumu zeldams, zil ilgi kahdam walsts ammatâ japaleef, tâ, ka nu israhbijahs, ka to liffumu, kas wehle zitureisejahm wehrgu-walstehm atkal atdoht sawas wezzas teefas, schoreis nemas wairs ne-aishnemschoht, bet to atstahschohht us nahkofschu fanahlschanu Dezembera mehnesi, fur tad atkal besgalligi sribdeschotees. Tadeht nu Grants, kad paschlait' kongressa beedri gribbeja meeru mest un ischirtees, teem rakstija grahmatu, skaidri israhbidams, ka Wirginijas, Mississippu un Tefas walstes ilgati tâ newarroht palikt bes sawahm pilnigahm teefahm, zaur ko driht kahds kaunums warroht iszeltces. Schahs walstes sawu padewigu prahtu deesgan effoht israhbijuschas tâ, ka tahs wairs newarroht skaitiht pee dumpineefu walstehm un t. pr. Kongress kungiem schi sinna neubht lahgâ nepatikka, jo tee jau bij sawas leetas kastës eepalkajuschu un taishjahs braukt us mahjahm; bet tas arr bij tas labbalais brikbis us to, jo nu tee ne-eclaidahs nekahdâs leekâs sribdes, bet skaidri spreeda pahr to, kas teem usdohts, gribbedami pasteigtees, ka drihtal tiftu us mahjahm. Driht arr pabeidsa to leetu un presidents dabujaja to warru, taish peeminnetâs walstes wiffâs jeb tit pa dalkahm, kâ redj labbu effam, wehleht zelt sawus liffumus un walddirektus, kam us sapuljeschanahm ja-

nahf ic. Driht arr tiffa isdarrihts wiffâs zits, kas tur klahht waljadfigs irr Grants schinni weenâ reisje wairak labba effoht isdarrijis, nekâ Dschonsons pa wiffееem saweem ammata gaddeem.

Zittas jaunos sinas.

No Nihgas. Leeldeena schogadd' pee mums bij tahda, kâ daschureis seemas-swehtki, ar seemeka wehju un sneega puttencem, kas gan leelu skahdi padarrija pee isplankuscheem kohfeem un stahdeem, ko tas siltais laiks bij paselmejis. Woi tadeht majak elles-dsehreena buhs notschrehts, to gan netizzam wis, bet laikam buhs wairak schuhpohhts, jo schuhpu-behrtuli warreja to aulsto laiku usdoht par eemeflu. Ka tahdi elles-prauti ruhpiigi us to fataisijuschees, to jau mannam pee ta, ka preeksch swehtkeem beeft ween notikka schahsibas un pat negantas laupischanas. Kas zits to darrija, kâ tahdi deenas-saght un krogga-guffas, kam, Deewamschehl, schinnis laikds neweens palkat neluhko, fur tee to tehrjumu pelni. Tas leelakais wella-ammats notizzis tai nakti no treschdeenas us salko zettortdeenu, Nihlgrahwi, netahht no Nihgas. Schai puffed Nihlgrahwa kanalam irr mahja, kas peederr kahdai atrahknei, Durgens wahrdâ un tai nakti tē bij mahjâ ta atrahkne patte, stuhmannis Tode ar sawu gaspaschu, wehl diwas zittas seewischkas un weens sehns. Utrahknes dehts, dampkugga Adler kapteins ar sawu gaspaschu tai nakti bijuschu us sawa kugga. Peeminnetâ nakti paschâ pufsnakti 10 ar leeteem gihmjeem apschjuschees rasbaineeki tai mahjâ celaususchees un tuhlin pehz naudas un mantas prassijuschu. Stuhmannes Tode, kas tit par weesu tē bijis, turrejees wiffâ spehka rasbaineefeeem pretti un buhtu sawu gallu gan dabujis, ja winna gaspascha spehzigi to neubhtu aisstahwejuse un ar 40 rubkeem, kas tai drehbes paslechpti, tohs rasbaineefus neubhtu apmeerinajuse, ka tee no flegkawibas atstahjahs. Rasbaineeki runnajuschu krewiski, wahziski un latwiski un bijuschu tahdt, kas to mahjas buhschanu labbi pahrsinnajuschu un tadeht mahzejuschu atrast gudri paslechptus 150 sudraba rubkus un 52 pufsimperialus. Tee uswarretohs mahneefus neween breefmigi fadausijuschu, bet wehl fahsehjuschu un kad wiffu, ko lihds newarreja nent, bij sapohstijuschu (kâ jau winnu wella liffums laikam sawehl), tad turrejuschu sawâ starpâ padohmu, woi tohs uswarretohs neubhschoht labbal pawiffam nokaut un to mahju aisdedsnahht. Warr buht, ka zaur to seeweeschu gauschu waimannaschanu pahwarreti, tee taf spreeda, wiffu tapat pamest un tad ar sawu laupijumu aishwiltahs prohjam — ar to affiau naudu pa leeldeenu sawus wella preekus dsiht. Deews lai pats palihds laupitaju pehdas fadsiht un tohs pee taifna sohda west. — Dsird, ka arri pahrdaugawâ, us lehrgerplatscha, tai paschâ neddekâ laupitaji uskrittuschu mahjai, kas jau preeksch pahri gaddeem reis tiffa islaupita un taggad atkal tē fa-

wus wella darbus strahdajuschi. — Lautini, sagahdajeet fewim eerobtschus, ar lo nebalta deenâ tahdeem pretti turretees!

No Leischu un Pruhfchu rohbeschahn
Latw. awises raksta: Badda deht kahds wihrs un feewa gahjuschi kartuppekus sagt no bohbes (bedres). Tuffcha bedre pilnai bij blakku un no schahs pa fahneem tee islahrpija pilnai zaurumu un pa to zaurumu kartuppekus willa ahrâ. Kahdu pufspuhru islahrpijusch, feewa fuhra wihrus mahjahm, tohs isbeht un nahst pehz zitteem, lo winna pa to laiku buhschoht isruschah. Kad wihrs ar tuffchu maifu atnahf atpalkat, atrohd feewai rumpi zaurumâ, fur semmes tai uskrittuschas un to noslahpejuschas. — Dhtrâ weeta Leischôs kahds turrigs fainneeks nomannijis, ka pee winna ahbolina, schubni saglis bijis, bet brihnum mas ween nehmis. Kahdas reises to mannijis, winsch gahjis walteht un — sagaidijis feewu ar masu kulliti, kas tai kullitê to ahbolinu bahjuse. Labbi sinnadams, ka tai feewai ne-weena lohpa naw, winsch to jauta, fur ahbolianu lischchoht? Ta sabihjusehs atbild, ka paschi no ta wahroht tehju, jo jau pa 2 neddetahm teem ne-efsoht maies kummosa. Saimneeks scheligâ prahâ nu feewai eedohd maist, kartuppekus un galku, lai ar wihrus un faweem 3 behrneem atspirdsinajahs. Seewa laimiga aiseet ar fawu neffamo, bet tas tai isdewahs par nelaimi. Tee tik ilgi baddu zeetusch, taggad us reis bij par dauds baudijusch. Dhtrâ deenâ winna ar faweem 3 behrneem gulleja nahwes gultâ un ir wihrs dabujâ ilgi firgt. — Pehz scha behdiga notiktuma Janw. m., taudim fahkuschi drusku labbibas doht no magasihnehm.

No Rownas gubernijas raksta, ka tur semneekem un schibdeem tahds leels truhkums effoht usgahjis pehz darba un pehz maies, ka nesinnoht fur dehtees. Semneeki tadeht isklibstohht pa zittahm gubernijahm, melledami fur pee semmes darba few pahrtikku nopelnihht. Bet lo lai darra schibdi, kas no semmes darba behg?!

Jannokahs sinas.

No Ceepajas, 18. April. Pa to leelo wehtras laiku nakti no 16ta us 17tu April ta telegrafa wirwe, kas no schejenes us Dahnu semmi juhra teef gremdeta un jau 4 juhdes tahk laimigi bij stepta, irr tikfufe pahrrauta.

— 23. April (telegr.). Schodeen p. 9 pr. pufsd. tas dampfuggis „Yaplata“ tē atnahza ar ta no streewusemmez lihds Dahnu semmei leekama telegrafa kabela gallu. Laiks irr wehtrains un sneegs puttina.

No Wentespils, 23. April (telegr.). Kolda = raggâ strandēja tas Engl. luggis „Honor“ kas 135 lastus rubsu no Stettines us Rihgu wedda.

No Stettines, 27. (15.) April. Stettines turumâ daschi rubsu laiki jau stahw pilnâs wahrpâs, kâ wehl naw peedihwohts schinnê mallâ. Kahdas 10 deenas agral tahdu pafku sinu daudsinaja no kelnes.

No Parihses. Ministeris Lawalette effoht teijis, ta Franzija fawus karra-pulkus tik tad no Rohmas faufschohht atpalkat, kad pahwestam buhschoht pilniga drohschiba, ka neweens winnu wairs neastiks.

No Triestes. Us Ghitreiku aischuhgshanu sultans apfohliis, Spizza pilsehtu lihds ar peederrigu rohbeschuh gabalu Montenegrai atdoht. Rohbeschuh kommissione jau effoht turp nogahjuse.

No Londones. Sinnas no Dschawa (Sawa) fallas nahkuschas, ka 12 juhdes no galwas pilsehtas Batawias wiffi turrenes laudis fazehluschees dumpi uu daschi Giropeefchi tikfuschu nokauti. Batawias awisehm aischleegts, pahw to lo daudsinahht.

— No Rihnas nahkufe tahda sinna, ka turrenes waldischana tahda patte kuhtra kâ agral; tik ar warru ween tai warroht lo isspreeht, kad taifnibu melle. Sefschnea aprinkê atfal tattoku missionari lihds ar teem, lo winni atgreesusch, effoht nokauti.

— Sabeedrotu walstu waldischana Amerika nospreeduse, Kuba fallâ tikfai zittu Amerikaneeschu teefas aischfargahht, bet zittadi ne-eemahftees, jo winni nu skaidri sinnoht, ka Spaneeschi ir bes sweefcha palihga dumpi uswarreschoht.

Par dsimtu mahju pirkschann

Pee teem wissfarrigakeem ammateem awischu rakstijata ammatees peeskaitams. Jo awischu rakstijatajâ nerunna us desmiteem, ne arri us fimteem, bet us tuhstoscheem. Awischu rakstijatajâ runna us wiffu tautu. Winsch irr tas fluddinatajâ, tas sinu de-wejs. Wiffa tauta irr tas klaufitajâ.

Bet ja awischu rakstijatajam us wiffu tautu jarunna, tad tik ween tas wihrs par ihstu awischu rakstijataju buhs turrans, kam pee wiffa ta, lo us tautu runna, zits ne kas kâ tautas labklahschana ween preesch azzihm stahw. Ihstam awischu rakstijatajam zitta dsinneja naw, kas winnu dsenn, kâ ta kahroschana, tautas labklahschanu wairoht.

Bet ja weenam awischu rakstijatajam tas ween preesch azzihm stahw, kâ papilnam naudas warr pelnihht, tad winsch irr weens nezeenigs awischu rakstijatajâ un tautu leeliski warr apskahdeht. Jo tadeht, ka tahds wisswairal pehz pelnas dsennahs, tadeht lassitajeem sinnams wisswairal tahdas leetas preeschâ zels, kas laudim patihk un lo laudis labprahht klaufa. Tahds par to nebehdahs, kaut arri tautu maldischanâ eewestu, kad tik ween pats naudu pelna.

Tas awischu rakstijatajâ turpretti, kam tautas labklahschana weenumehr preesch azzihm stahw, — tas tautai arri nepatihfamas leetas fazzihis, ja tautu zaur to no maldischanas warr pasfargahht.

Ja awischu rakstijatajam tautas labklahschana ween preesch azzihm stahw, tad arri pee weenas partijas nedrihst peederrecht. Jo kas pee partijas peeder, tas tautai to usteiks, kas winna partijai patihk un to ar dubteem apmettihis, kas winna partijai nepatihk. Tahds awischu rakstijatajâ tautai par pohstu irr. Un ja winsch turklaht irr gudrs un ar awju drebbehm mahk ispuschkotees, tad tautu stipri warr apskahdeht un tautas garru un prahtu fajaukt.

Es jau no ilgeem gaddeem esmu par awischu rakstijataju. To gan labbi sinnu, ka nepilnigs esmu un ka pee mannas rakstischanas laikam gan daschi

truhkumi gaddisees. Bet Deews irr mans leezineeks, fa pee mannam sianu dohschanam un pee wiffas mannas rakstifchanas zits nefas fa tautas labklahschana mannim preefsch azzihm stahwejuse.

Kad lautini fahkufchi us Kreewu semmi eet, tad arri wifspirms esmu praffijis: wai tas Latweefchu tautai par fliktu, wai par labbu? Tilko buhschu apleezinajees, fa aigahjeem Kreewu semme labbal' klahfees ne fa Widsemme, tad es newarru un nedrihktu fazzih: Ne-eij!

Un til ko esmu pahrleezinajees, fa aigahjeem Kreewu semme fliktal' klahfees ne fa tehwishta, tad es newarru un nedrihktu kluffu zeest. Man jaluhds un jalleeds: Ne-eij!

Ka pee scha liktuma turrohs, to nupat esmu parahdijis Mahjas weefa 13ta nummuri par to sianu dohdams, zil labbi teem 150 Latweefcheem Kstromas gubernâ klahjabs.

To paschu nupat esmu parahdijis Mahjas weefa 14ta nummuri par to sianu dohdams, zil flikti teem jallahjabs, kas us Simbirsku eet.

Ka teem, kas Widsemme zeematus us dsimtu pirkufchi, labbi klahjabs, par to daschada wihse esmu pahrleezinajees. Mannim par prohwi irr draugi, kas Oppermuischa, Ahdammuishcha, Tairwola un Bilskesmuishcha dsihwo fa gruntineeki un kas mannim ar fawu paschu mutti teikufchi, fa winneem labbi klahjabs. Muhfu draudses skohlmeisteram irr brahlis Ghweles draudse, kas tur fewim zeematu pirzis un kam til labbi isdewees, fa muhsu draudse preefsch dehla obtru zeematu grihb pirkt.

Dauds faimineeki, par gruntineekeem palikufchi, skaidri peerahdijufchi, fa winneem labbi isdewees un fa wianni pilna meerâ, zaur to, fa tohs lungus, pahrdewejus, baggatigi apschinkojufchi ar sudraba gohda rihleem. Mannim wiffi tee faimneeki prahâ, kas ta darrijufchi, itt fa awises bij lassams. Schè til ween peeminnu Chrgemeeschus, kas fawu muishneeku Walteri un Daibeschi, kas fawu baronu Kampenhausen apschinkojufchi. Barons Behzis fwehtija sudraba klahsas. Kahdi Daibes faimneeki wiffu Daibes muishchas faimneeku wahrdâ baronam atdewa dahrgu sudraba bikkari un leelmahtei sudraba maifes kurwi. Barons no tahdas mihlestibas un pateizibas stipri firdi kustinahs, tohs faimneekus luhbsa us gohda meelastu, kur wianni kohpâ ar baroneem pee weena galba ehda un dshera.

Kas wiffu to eewehro, tas laikam neleegfees, fa gruntineeku buhschana Latweefchu tautai par leelu labbumu irr un fa wianni paschi to arri par laimi turr'. Sajauzeji wiffur rohdabs, tapatt arri muhsu Widsemmitè. Bet teem fajauzejem ne isdohfees Latweefchus kaweht pee laimes tift. Latweefchu tauta ilgus gaddu simtenus deesgan zeetuse. Laggad laime tautai fahk felt. Wai tad nu Deews teem fajauzejem taus, tautas laimi kaweht? To newarru tizzeht.

Ka gruntineekeem labbi klahjabs, schinni pahrlee-

zinafchanâ nepawiffam zaur to neteeku kustinahs, fa kahdi retti gruntineeki bankrottè krittufchi. Par to naw jabrihnabs. Bet par to jabrihnabs, fa kahdi rohdabs, kas par to brihnabs, fa pehz diweem badda gaddeem, kahdi gruntineeki bankrottè krittufchi. Sinnams, ja Deews wehl treschu badda gaddu dohs, tad wehl wairaf gruntineeku bankrottè krittufchi. Tomehr neween gruntineeki, bet tapat arri rentineeki. Un neween rentineeki, bet arri muishneeki un wehl daschi labbi zitti. Bet woi tad gruntineeka buhschana pee badda gadda wainiga?

Tas wiffa pasaulè ta irr un neween Widsemme, fa starp daudseem arween kahdi retti bankrottè eekriht. Ta arween irr hijis un ta arween buhs, lihds kamehr pasause stahwehs. Tapat arri irr pee muishneekeem. Kahdi retti muishneeki arween bankrottè kriht. Kurfch nu no ta spreedihs, fa muishneeku buhschana nederr un fa muishneekeem flikti klahjabs?

Kad nu mannim tahda pahrleezinafchana, tad no firds preezajohs, fa atkal weenas muishchas faimneeki par gruntineekeem palikufchi. Grasche muishchas leelkungs Kahlen, Behfu aprinki un Behswaines draudse, 33 zeematus pahrdenis. Te buhs to pirzeju un to zeematu wahrdi un zil wianni maksajufchi:

Pirzeja wahrdâ:	Zeemata wahrdâ:	Zeemata leelumâ:	Zeemata dahrgumâ:
1) Jahn Kriwan	Meschkuran Abel	15 d. 18 gr.	1900 rubl.
2) Jakob Putten	Woitshof	20 " 80 "	2750 "
3) Jahn un Andrs Jelmin	Kujemuish Nr. 7	23 " 11 "	3100 "
4) Jakob Salkum	Kujemuish Nr. 8	23 " 7 "	3100 "
5) Andrs un. Gust Mahlahof	Aufin	18 " 12 "	2080 "
6) Jahn Schrabba	Kalkeneel Nr. 16	18 " 5 "	2450 "
7) Jakob Mednit	Sprukle Nr. 34	18 " 44 "	2150 "
8) Jahn Dawid	Putten	18 " 14 "	2000 "
9) Peter Konte	Kalkeneel Nr. 17	20 " 85 "	2840 "
10) Jakob un Andrs Kriweu	Meschkuran Nr. 2	22 " 18 "	2800 "
11) Jakob Kufche	Meschkuran Nr. 3	22 " 37 "	2800 "
12) Peter Rohre	Behrekala Nr. 4	16 " 32 "	2050 "
13) Andrs Drifkis	Behrekala Nr. 5	16 " 56 "	2100 "
14) Peter Stiprais	Purwegal	17 " 1 "	2040 "
15) Jakob Appini	Faujehl Nr. 9	18 " 84 "	1900 "
16) Gust Konte	Faujehl Nr. 10	18 " 84 "	2270 "
17) Jahn Stuberstep	Melsche	15 " 1 "	1650 "
18) Peter un Andrs Schrabbe	Grefke Nr. 13	19 " 20 "	2400 "
19) Peter un Andrs Kampe	Grefke Nr. 14	13 " 84 "	2080 "
20) Jurr Klamin un Jurr Steppin	Kalkeneel Nr. 15.	18 " 78 "	2551 "
21) Jahn Dalfch	Kaischar Nr. 19	17 " 30 "	2080 "
22) Peter un Jahn Kufchneel	Kaischar Nr. 20	17 " 1 "	1900 "
23) Jakob Drakch	Kaischar Nr. 21	16 " 56 "	2000 "
24) Gust Steppin	Leisch Nr. 24	15 " 5 "	1599 "
25) Jahn Jelmin	Leisch Nr. 25	15 " 64 "	1730 "
26) Jakob Salkum un Jurr Bahlin	Luhlan	19 " 83 "	2650 "
27) Jakob un Andrs Dhsol	Aufin Nr. 30	14 " 67 "	1620 "
28) Andrs Steppin un Jahn U bast	Aufin Nr. 31	16 " 1 "	1760 "
29) Andrs Salkum	Sprukle Nr. 32	18 " 84 "	2200 "
30) Andrs Mahlkala	Sprukle Nr. 33	12 " 85 "	1560 "
31) Peter Appini	Vertuweet	16 " 53 "	2075 "
32) Jakob Wrahner	Rihjeet	13 " 60 "	1510 "
33) Mittel Plikaus	Sauleet.	17 " 14 "	1890 "

Dahlteris zaur zaurim rehkinajohht wairak nematfa kà 121 rubfus.

26tais Merz 1869 Augstrosfè.

Zeenijami lassitaji par taunu nenems, kad stahstisim, kà mehs 26tā Merz tohs 50 gaddu brihwilaischanas-swehtkus effam swehtijuschi.

Mahjas weesis fawā 12tā Mr. gan fazzija, ka Straupes draudse jau dauds agrak to isdarrijuse; bet mehs Augstrosfēeschi, kas arri pee Straupes draubses peederram, to tik tai peeminnetā deenā darrijam. Mehs tai deenā ap pufsdeenas laiku sapulzejamees Saeschanas kambari. Bijam wairak kà 1000 zilweki kohpā. Bet kad tai kambari wisseem nebij ruhmes, tad isgahjam pagalmā appalsch kupleem kohkeem. Arri mihta faulite tai deenā jauki usspihbeja, itt kà gribbedama ar mums lihds preezatees un to radditaju flaweht. Wisspapeeschi wez zais Grünberg tehws firnigā luhgschanā neffa pateizibu Deewam par tahdeem schehligem walbineekem, kas tahs wehrgu faites paschu rahwuschi. Kad pehz tam bijam nodseedajuschi: „Lai Deewu wiffi lihds x.“ tad draudses ffohlmeisters Jürgens lassija preekschā to brihwibas-sw. spreddiki is Hesselberga un Neandera spreddiku grabmatas, kam tas telsts: Taisniba pa-angstina tautu, bet grehti irr kauschu famaitaschana. (Scl. falk. w. 14, 34.) Pehz tam behrni kahdas perschas dseedaja un Grünberg tehws swehtku pulkam stahstija, zik ilgi Widsemme stahw sem schehligu Kreewu Keiseru zeptera, eefahdams no Keisera Pehtera I., kahds tas Keisers bijis, kas ammatneeku un skunstes darbus strahdajis, kas bijis bahrgs un schehligs, weenā rohka turredams rihtsi un ohtrā schehlafstibu. Tad skubbinaja Deewam pateikt, ka, kamehr mehs Latweeschi sem Kreewu Keisera stipra un schehliga zeptera tikkuschi, gohds Deewam, farru, mehri un pohstu ne-effam redsejuschi, — ko tak muhsu weztechwi agralōs laifōs papilnam zeetuschchi. Brihwiba! ko Keisers Aleksanders I. dewis, ak kahda ta preezas-wehsts un schodeen jau 50 gaddi, kamehr Widsemneeki arri pee schahs pilnigas zilwezibas tikkuschi! Tad pamahzija, lai to brihwibu arri zilwezigi walkejam, loi nestaigajam tumfiba, bet lai jo deenas jo wairak no tahs mohstamees un dsennamees pehz prahta gaismas. Beidsiht wehl dseemas perschu (no Ulmann Garrigas ds. 40, 6.) nodseedaja.

No faeschanas weetas nu gabjahm garrā rindā dseedadami (G. ds. 71.) us Grünberg tehwa mahju, kur preeksch leelas klehts durwihm us platscha apstahjamees un us 4 balsim nodseedajam Kreewu tautas dseesmu: „Deews, fargi Keiseru x.“ kur pa starpahm leelgabbali ruhza, kas tā ar pehrkona balfi slawas dseemas firnigu stannu lai zaur debbesu debbescheem nestu swehta Deewa preekschā. Nu atwehrahs klehts durwis wakkā un tur degdamu swetschu spohschumā

jaukā isfkattā muhsu schehliga Keisera Aleksanders II. un Keisereenes frohneschanas- un waldischanas bildes atspihbeja. Klehts widdū garschs galbs bij klahst, kam wirsū 200 ar wihnu pilditas glahses stahweja un maife. Galda widdū stahweja leels sudraba biferis, tam apfahrt 12 garras glahses, arri ar wihnu pilditas un mehs tillam wadditi tur eefschā, 200 zilweki reisā. Grünberg tehws, buhdams swehtku waddons, papreeksch turreja jauku runnu, turklaht isfkaidrodams, ka tas leelais biferis nofihmejoht muhsu taggadeju augstu un schehligu Keiseru Aleksanderu II. un tahs 12 garras glahses wianna rohkas, t. irr: wiffus muhsu laizigus un garrigus walbineekus un tahs majas glahses lai effoht mehs pafehi, winnu pawalstneeki. Tad glahses pazeldami un urrah kleegdami, tahs us wiannu wesselibu isdschram. Tad glahses pildijahs atkal no jauna un Grünberg tehws teiza: „Schahs glahses isdsersim us muhsu jau senn Deewa meerā duffetamu Keiseru Pehtera I. un Aleksanders I. trubdeem, bes urrahkleegschanas, bet katram par peemianu perschinu dseedadami. Tad tikka papreeksch tahs us to taifitas perschas nodseedatas un glahses isdsertas. — Arri behrneem katram tikka weggis un wihna glahsite dohta, kur isdohtu weggu staits israhdija, ka 400 behrni bijuschchi. Tapat arr nabbadfai bij salaffiuschees lihdsi preezatees un tee katris dabuja wehl fawu maifes klaipinu lihds us mahjahm un isdohtu klaipu skaitlis parahdija, ka 40 nabbagi bijuschchi. Bet nu arr bij tahs preezigas deenas walfars peenahzis un katris ar preezigu firdi greejahs us mahjahm.

Laitam arri zittās weetas buhs schahs dahrgas peemianas swehtki turreti. Lai Deews dohd, ka wiffa Latweeschu tauta, wiffi Widsemneeki, no schahs peemianas labbus augtus nestu. Lai wiffi rautohs no tumfibas wakkā un weenprahtibā dohtohs us gaismu few pascheem un behrnu behrneem par muhschigu labklahschanu. (Kahdi dr. preekschneeti.)

Tanpait naudu preeksch passchm un gahdajcet par to, ka tahs zaur nedrohscheem lauzineekem us pahrmainischannu neteek stellehtas.

Schee notikumi, kurrus rakstitalis isgahjuschā gadadā peedsihwojis, ar ihseem wahrdeem rahdihz, zik tohti wehrā leelams minnehts padohms deht passchm irr.

1. Weens Rihgā dsihwodams darbawihrs stelleja fawu passchi ar 6 rubf. zaur passchstanu no tahs walsts, kur winsch peerafstihts, us pahrmihschanu un bija ischerejis, to kurrinā pameelodams, 30. kap., aismalfajis fkaidra naudā 25 kap. par to puhliaw, ka us pagasta teesu jaect, un pats passches stelletais arri wehl klahst wairak kà deenu nokawejis, kamehr tahdu passchstanu, kurri ne ildeenas trahpami, atraddis. Turklaht atkal tam, kas jaunu passchi atnesfischoht, hwartu apfohlidams. Lauzineeks par to

naudu nopehrt Rihgā sabli, apnemdamees, ka mah-
jās pabrbranzis, drihs naudu sagahdaschoht un passī
pahrmainischoht. Bet tā neisdevees wīz un tas leel
Rihdsineeku ne wīz mehneš, bet 3 mehneschus us
passī gaidiht, pa kurrū laiku schim neween dauds
raises bijuschas bes passēs dšhwodamam, bet wehl
wairat kà rublis izgahjis, kad lizzis zaur pastu us
to pagastu grahmatu rakstih, newarredams passī sa-
gaidiht.

2. Dhtis Rihdsineeks stelleja sawu passī ar mah-
fas wihru un klast dawa 8 rubl. Schis naudu
maise ispirjis un ne-cespehjis to tik drihs preeksch
passēs sagahdaht. Ar leelahm mohkalm pahr kah-
dahm neddelahm salassijis, wedd nu passī Rihdsi-
neekam, kas, kà us hwehlainahm ohglehm gaida, —
jo winnam nau nelahda parahbischana un teel jau
draudehts, ka par arrestantu us semmehm tikschoht
suhthits — bet par nelaimi nosohg lauzineekam
zella-lahdi ar wissu passī. Nu warrat dohmaht nab-
baga Rihdsineeka zeeschanu.

3. Trefchais aisstellejis labbi passī ar naudu, sin-
nams arri ne par brihw, bet passēs pahrmihjeis pats
apshlita laikā newarreis us Rihgu braukt, cedohd
zittam, kas woi nu nau warreis Rihdsineeku atrast,
jeb newalkas deht eedewis ohtram gan labbam zil-
wekam Rihgā, lai tas atdohd kam peederr; bet zaur
to ta passe pawiffam isputtejusti. Ja nu Rihdsinee-
kam pa to laiku, kad tā ar passī noteek, nejaušchi
gaddahs no wezza de-nests- jeb darba-lunga atstah-
tees, ko tad lai bes passēs eefah? —

4. Tit pat leela un wehl leelaka slahde nahl
passēs-zilwekam no ta, kad winsch ar wissu makti
par to negahda, ka preeksch wissa gadda weenā reise
warr sawas malkaschanas aismaksah un sawu passī
us wesselu gaddu isnemt. Ja 2 woi 3 reises par
gaddu passe jamaina, tad leelakas kibbeles newaijaga,
ja ikreis lauzineekus grihb mekleht, kas arri par brihw
nefo nedarra un daschuireis naudu eeksch trubkuma
laikem istehre; bet ja ar pastu passī un naudu wai-
rat kà weenreis par gaddu stelle, tad, lai gan droh-
schi eet, tomehr arri naudas tehreschana un ta laika
kaweeschana irr, ka gandrihs tam zilwekam pee wif-
fas malkas pufsgaddu bes passēs jadsihwo un da-
scha nepatitschana, kibbele un slahde jazeesch. La-
deht, mihki passēs-laudis, nemmat 2 leetas ihpa-
schi wehrā.

Imā kahrtā: kad Zums passēs jamaina, tad ne-
kawejeet laiku ar pasihstamu-mekleschanu no semmehm,
bet praffect, — ja paschi nesinnat kà darriht — fa-
weem deenests- jeb darba-lungeem padohmu, kà pas-
fes pahrmihschanu ar raksteem drohschaki warr is-
darriht, jo tad ikreis dabbu no pastes un polizejas
leezibas sihmi, ka passe pahrmainschanas deht ais-
stelleka un ka warreet ar to dšhwohht, kamehr passe
atnahl.

2trā kahrtā: gahdajeet ar wissu makti, kaut ko
zittu peezeesdami, ka preeksch wissa gadda warreet us

reisi sawas malkaschanas schē nomaksah un gadda-
passī dabbuht. —sche.

Kursenneeku atbals

us Widsenneeku brihwlaischanas-swehtkeem

26tā Merz 1869.

Widsenneeki preezigi,
Brihwlaischanas-swehtkus swehti,
Wissi kopyā mihligi
Deewu slawe skannā balfi:
Vaimes wehle waldneekem,
Miruscheem un dšhwajeem.

Kursenneeki tā kà brakti
Ar Zums lihdsi preezajahs!
Vaimes wehle tuwi, takli,
Sawā fredi lihgswojajs:
Ka Zums bija wehleta,
Tahda preeku-deenina.

Lai Deews lihds ar swehtu sinu
„Peemianu“ tai sagahdaht,
Un ar sawu swehtibinu
Wissur pee Zums stahw arr klast:
Ka Zubs gaismā staigajat,
Wissas blehnas eenihjat.

Kursenneeki kluffibā¹⁾
Wezzam²⁾ behres noswinneja —
Tomehr prahkā preezīgā,
Saunajam³⁾ usgawilleja;
Lai Deews wezzo labbi feds,
Ka tas fauli wairs neredf.

Nu mehš wissi preezigi
Deewam rateizibu nesham,
Kas mums lihdses schehligi,
Ka nu brihwi laudis eefam;
Ka nu pascheem peederr wifš,
Ko mums Deews irr peeschkihriš.

Slawa muhsu Keisaram,
Kas nu muhs us kahjam zehlis;
Tehwam Aleksanderam,
Kas daudi nastas no mums wehliš;
Un jo prohiam ruhpejajs,
Lai ikfatis preezajahs. C. B.

1) Isgohjuschā gadda. 2) Wehrstibai. 3) Brihwibai.

Undeles-sinas.

Rihgā, 25. April. Laits grohšigs un leetainē.
Linnu - tirgus. Schimis deenās malsaja par kroha linneem
57 lihds 63 rub. un par bralla no 48 lihds — rub. par birkawu.
Brahleias linnu - sehllas — rub. — tap. par mužu.
Naudas tirgus. Walfis banla bišetes 89½ rub., Wif. usfal-
lamas kihlu-grahmatas 100 rubl., neusfalkamas — rubl., Rihgas
kihlu-grahmatas 89 rub., Kursennes usfalkamas kihlu-grahmatas
— rub., 5 procentu usdewu bišetes no pirmas leeneschanas 173
rub., no ohtras leeneschanas 170 rub. un Rihgas-Dinaburgas biet-
su-zella atzijas 122 rub.

Lihds 25tu April pee Rihgas atnahluschi 413 luggi 143 struhgas,
un 134 luggi atgohjuschi.

R. G. a. Nr. 97, rakda šchahs sludinaschana:

Behru kreise, Westenes basnias-drandsē — Westenes walfte irr teem
bijuscheem fainneekem kà: Jansemn Martiu Dsherwe, Grettes
Brenz Melns, kà arri muishas-semmes rentineekam Gust Wilde
parradu deht mantas us ohziona pahdrohtas; tadehl lai wissi winnu
parradu bewoji un nehmeji wissu-wehlahi lihds Imo August f. g. pee
Westenes pagaiateefas peeteizajs, jo pehs pagahjuscha termina ne-
weens wairs netis penemts, bet ar teem parradu flehpejeem pehs
littumeem isdarrihs.

Westenes-mulschā, tai 19. April 1869.

Walfis waldischanas wahrdā:

Walfis wezzatajs Gust Dobrais.
Strihweris F. Dufse.

No zensures atwehlets.

Rihgā, 25. April 1869.

Atbildedams redaktehrs A. Leitau.

Sluddinaschanas.

No tads Tulkumas aprinki buhdamas Schemas pagasta-waldischanas tohp scheme pec Schemas pagasta peedertigeem, la:

- 1) Ans Freimann,
- 2) Andrik Sabtnel un
- 3) Seplab Zelabsohn,

Tas bes passehm abrupso sawa pagasta neturrahs un sawu galwasnauenu nawo malfajufchi, zeti peefohbinahis, sawus pattabus bes kaweschanas nomafschit. Wiffas muischu un pagasta-politijas, ta ta namma-turretaji tohp no schis pagasta-waldischanas luhgti, minnus pagasta-lohjeklus bes passehm un kuitanzehm neušturrecht, bet ta arretiantus us sawu pagastu nosuchtst. 2

Schme, pagasta-waldischana 9ta April 1869.
[N° 70.] Pagasta wezz: Janne Bergmann.
Pagastia strich: C. Kronberg.

Birsgalles wehja-submallas tiks no 15ta Mai f. g. waitafschlitaieem us renti is-dochtas un ta waitafschlitaiana Linds-muischa, Zauinjelgawas aprinki, tai 5ta Mai noturta.

Appalsch Beerin-jeb Lindenruh-muischas teel plawas isrentetas. Tapeteizahs pec muischas waldischanas. 1

Pahdrohti jeb isrenteti teel:

- 1) weena schinta muischa Ribgas kreise tahpu 2 arku leelumä;
- 2) ta ne tabt no Aleksander-waheteem schoffejas malla stabwedama, ar to landpostzeijas Nr. 97 apfihmeta muischina „Mongrepeb," pec kuras 107 puhwetat dabesa, tiruma-, plawas- un gann-bas-semme peeder;
- 3) ta us Grabwesmuischas gruntu stabwedama, ar N. 46 apfihmeta leela schiwojama ebta, kura dauds gaddus par sihra-jawrika tikla brucheta, lises ar ebrbegi, zittahm peederibahm un 4100 kwadracht affis lelu gruntu-plazji; astattu stabwedama faji ebta ihpaschi dertiga preefsch ammatnekur-jeb zittas fabritas-erituschanas; un
- 4) ta schaipus Altonawas pascha Jelgawas dsejuzekla-malla stabwedama ar Nr. 115 apfihmeta, zittabrejai von Schobmactera muischina, kur diwas schkirtas schiwojamas weetas lihds ar zittahm peederibahm, ta ta weens teels dabef.

Tuwafas sinas idohd 1
konsulent-kunas J. G. Bieltroje.
leela Smilichu-eele Nr. 115.

Schewalbes-muischa Kursemme, Sehtabhattes tumuma, teel labšalle mellehst, sam arri ja-apnemmahs par krahdineku buht. Scho weetu deht jameldahs pec muischas waldischanas. 1

Mierischanas labbas teel weens rentineels us 12 gaddeem mellehtis preefsch 9 dessetieebm semmes, pufs werstes tablumä no Poloztas dsejuzekla stanzijs un til pat tablu no pilsehtas, pascha daugawas krahta malla. Weena dessetine irr ar rufsem apschta, un teel ihpaschi labo semmes jaimneels mellehtis, sam arri pascham til daubi espehichanas waitag turreht. la pas sawu inwentarijumu war eegabdatees. Tabs kontrakta nolikhonahs, kas preefsch rentineeka gauschi labbas, war sinnacht dabbuht un noslehtg Peloztas mahzitaja muischa, kur teem tah ren-tes-weetas gribbetajeem jameldahs. 2

Kam patihlaks bulns preefsch pilsehtas gannektem nocht, lai irr til labš tadeht peemeldahs us Weischu-dambja pilsehtas gannibu usrauga namma. 2

Rabbi dihgstoschus 2 un 6 kantichu Dahnu sehllas-mesichus pahdrohd no lugga
A. G. Sengbusch. u. beedris.

Leonhard Kauli Keepere-eele, Moskawas Uhr-Rihga N° 47, darra sinnamu, la no 23scha Aprika wihs par til lehtu tingu pahdrohti teel, isdeht arri tubsu milki par 2 rubl. 70 kop. par puhru dabbujami. 2

Salkohs, baltohs- un pellekohs- sehllas-sinns pahdrohd 1

F. Sellwig,
pec Zauneem wahrteem luggu leetu bohds.

Labbus rufus, diw- un sehskantigas kaltetas meeschu-sehllas, ausu-sehllas, wihtu-sehllas, jiru, meschu- un griffu-putraimus un ausu-miltus pahdrohd **N. Dauge,** masa Teius basnizas eeļa, pec Teius basnizas, blakkam apstetkim jaunä muhra mahja N° 13. 5

Lotterijas lohpes pahdrohd

M. J. Wolfow
us Kalku- un Kehnina-eelit suhra, eprettim brach-teem Popow. Leelafahs winnetaes: 10,000, 5000, 3000 rubl. un t. pr. 1

Lohses

preefsch Moskawas un Pehterburgas Lotterijahm, kuras waldischanas buhs 9ta, 10ta un 11ta Mai) war par dachadeem jenneem dabbuht pec **P. S. Popow.**
thraudu leetu bohds, Sinder-eeļa.

Lohses

preefsch leelahs Moskawas Lotterijas, kuras wil-schana 9ta, 10ta un 11ta Mai f. g. notife, ta ta arri lohsee preefsch zittahm Lotterijahm irr dabbujamas mannä mintusi, eprettim rahustim, ta arri mannä tehjas-magašihne Mellgalwu-
J. P. Klimow.

Dee patihfami

dezimahl-swarri un ellas-pehriwi maftamee,

wehž no Hecleru isgudrota mudduka, irr wiffada leelumä un par pamafinatu jennu, dabbujami pec

A. Siebert un beedr.,

leela Sehtaba-eeļa Nr. 1 blakkam birschu-nammam.

Wehra leekama juna.

Wiffeem muischu waldinektem un semmes koh-pejeem dohdu to sinu, la es fawzem alminai-neem un bimfchteina alminu istapfchu bruzzekleem, kurei fawas gelobas un lehtuma deht wiffä Wahj-semme no illatra semmes-lohpeja teel brucheta, to pahdrohichanas weetu preefsch Widsemes, Kur-semmes un Jaggawu semmes nolizzis tai

J. Medlich gruntiga Englischu magasihne, Rihga.
Strahlsunde. Pruhichas, April mehnesi 1869.

C. H. Schwabe,

ihkapschu bruzzeklu fabrikants.

Tohs schē angschā minneus flawenus almi-nainas un bimfchteina almina istapfchu bruzzek-lus es turru leela krahi mā un pahdrohdu tohs tillak leelas partijas la arri pa weenam, tāpat arriban tahs ihstehabē Italijas semmes istapfchu gallsodinas un Wahjsemmes latinus un ahma-rinus preefsch istapfchu kuppinaichanas. 3

J. Medlich

gruntiga Englischu magasihne.

Skujeneš draudse, Klawetalna un Kofshas-muischas Mahrina Luttera škohlä teel behrni no ahredraudschem škohlä nu maife par peenemwigu malku peenenti un teel mahziti Latweeschu, Wahju un Krewu wal-lodās un zittās sinuichanās, tā la no scheijenes war kreis-škohlās nšmenti tikt. Appalsch kahdahm notaišichanahm škohlenus peenemū, dohd sinuacht

Friedr. Kuptsche,

škohlmeiers M Luttera škohlä.

C. Minuth kungs, schleser me-sterš, darra sinnamu, la winna fabrikē war dabbuht tahdus nauas skajus, kas ugguni nesadegg un to sagli ne-war uelaust, no 125 lihds 400 rubl. gabbala. Par stipru un labbu darbū teel galwohts. Sece skajji jau dau-dseem ilgus gaddus pasihfami un par labbeem atrahti. Fabrikis atrohdams Pehterbur-gas Uhrhigā, jaunajā Basniš-eeļa Nr. 30, ne-tah no Gertrud basnizas.

A. Th. Thiefs,

Englischu magasihnā Rihgā,

pahdrohd par lehtu tingu ebrga-arklus ar un bes preefsch-greefchameem nascheem, istaptes, pletihse-rus un meeserus.

Seeti

preefsch melbereem, labbihu-, kalku- un semmu-tichichanahs, ta arri wiffi zitti darbi no drahtes, ta: kneep-, addamas-, mattu- un schuwamas-
addatas un ahri irr leela pullā un arweent no wiffadahm fortehm dabbujami un teel par lab-beem uslekti un par wifshetaktu malku peedah-wali no

A. Faube,

addatu taifitaja meistera, Glahru-eeļa taifni pretti leeleem Glahru-eeļa N° 6.

Korneiburgas lohpu- barroschanas un dseedinaschana-

pulweris

preefsch sirgeem, leeleem lohpeem, ai-tahm un juhkahm.

Schis slawenas, waital semmes no waldischa-nas atwehletas un apstiprinatas un no flawe-neem lohpu-dakterem un no wiffahm semkohpi-bas beedribahm par labbahm atihstas lohpu-dse-dinaschanas-sahles, kas wifswairal ar labbahm un derringahm israhdijschabs ta ta arri Hollander-schu lohpu- un peena-pulweiti tillai war dabbuht pec 4

Wiltuma Wetterich,

lohdes wahrohs: A. un W. Wetterich,
pec Pehtera basnizas.

Mahju lihds ar ehrbegi un leetu gabbalu kariuppeka semmes war ais Daugawas appalsch rohfas piert un pahr io tads tuwafas sinnas dabbuht Ernst Plates f. drifku-nam-mā pec Pehtera basnizas.

Drillehts un dabbujams pec hilschu- un gradmau-trillitajaja Ernst Plates, Rihgā, pec Pehtera-basnizas.
Schē klacht peelikhums pahri jaunmohdes labbeem arkleem.

Lehtakee un labbakee arkli.

Neweenam jennes-kohejam newaijadjetu atrautes few eegahdaht kahdus no teem
wiffâ pasaulê isflaweteem Sweedru arkleem,

jo to masu naudu, ko par to isdohs, ihjâ laikâ winnam tas atwers, ka schee arkli glihti strahdahs, ilgi isturrehs un nebuhs arween jasataifa. Ta labbaka leeziba, ka schee arkli lohti labbi, irr ta, ka desmit tuhstoschi tahdi ifgaddâ teef pahrdohhti un aiswesti us Franziyu, Englandi un Wahzjemmi.

Schee **arkli** teef taifiti pehz schahdeem leeluma mehreem:

a) ar kohka stahweem:

Nr. 28	preeksch	1	firga, ar tehrandu pahrwilkteem kallamas dselses lemmeescheem u. nasi	par 8 rubl.
Nr. 6	"	1	" leelaks bes nascha	" 8 $\frac{1}{2}$ "
Nr. 8	"	2	" " "	" 9 "
Nr. 5	"	2	" ar tehranda nasi un lemmesi	" 10 "

b) pawiffam no dselses:

Nr. 9	preeksch	2	firgeem ar nasi	" 13 "
Nr. 2	"	2	" ar dubbultahm ilfsehm un nasi	" 15 $\frac{1}{2}$ "

Bes scheem arkleem wehl pee mums arween dabbutamas zittas

semnikohpibas maschinas,

kâ:

ezeeschas, puz-maschinas, sehjamas maschinas, effetu maschinas, seena grahbekli un t. pr., ko warram uesteift ihpaschi tadehl, ka tahs brihnum lehtas un stipras.

Wiffas maschinas un rihti irr apshimeti ar scho fabrika sishni

un tahs ihstenahs tik ween un weenigi irr dabbutamas pee

N. Siebert un beedra,

peeminnetu prezzu apgahdataja preeksch Kreewu-jemmes, Pohlu-jemmes un preeksch Baltijas gubernijahm, Riigâ, leelâ Zehkab-eelâ Nr. 1 blakkam behrjes-nammam.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LECTURES IN MATHEMATICS

BY

PROFESSOR OF MATHEMATICS

OF THE UNIVERSITY OF CHICAGO

VOLUME I

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

CHICAGO, ILLINOIS

1937

Tenardins un Zeelawites glahbejs.

(Skatt. Nr. 16.)

Tenardina kambarš bija til tumšch, ka eenahzejeem lifkabs, itt kà pagrabà buhtu eenahkufchi. Tee diwi jaun-eeahzeji eefahlumà itt ne ko flaidri newarreja iffchirt, kamehr tee Tenardini, ar tumfibu apraddufchi, weefus glufchi flaidri warreja redseht.

Baltins tuwojabs Tenardinam, kas Parise ne wis par „Tenardinu“ nofauzabs, bet par „Schondrinu“ un fazzija:

„Zuhs atraddifeet“ fchinni palkinà jaunās drehbes, sekles un miltainus dekkus.“

„Muhfu fchehlotajs muhs apkrauj ar labbdarrifchanahm!“ tã Tenardins ar mihsstu mehli fazzija, diiski libds grihdai palkannidamees. Tad, kamehr weefi istabu apfkattija, winsch peelohzijabs pee wezjakas meitas aufs un ahtri tfehulsteja:

„Rè! ko tewim tilku fazzijis? Drehbes! no nau- das ne smakkas! Tahdi winni irr wiffi!“ Tad atkal Baltinam peegreesabs un brehza:

„Mannim agral' labbi klahjabs. Mannim ne naudas, ne mahjas. Un taggad? Skattat, mans labbdarritajs, ne maife, ne ugguns. Manneem nab- бага behrneem nau ne ugguns, pee kà flbitees! Mans meenigs krehfls faplibhfs! Lohgs bes glah- sehm! Un pee tahda aufsta laika! Manna feewa gultã! Wahja! Warrubht mirdama!“

„Nabbaga feewa!“ tã Baltinsch.
„Mans behrns eewainohs!“ tã Tenardins tab- lak trummeeteja.

Tas behrns, tohs weefus un ihpafchi to preileni apfkattoht fawas behdas bij aismirfs un wairs neshnufsteja.

„Wai tu gan raudasi! blauj taf!“ tã tas tehws, tas gohdawihrs, meitai ar kluffu balfi fazzija un turklaht tai to wahjo rohku kneeba.

Behrns tublit breefmigi fahka raudaht un waimanah. Zeelawite behrnam tuwojabs un fazzija:

„Nabbaga behrns!“
„Redsat, zeeniga preilene,“ — tã Tenardins brehza — „rohka irr affinaina. Tas winnai no- tizzis, weenu grubtu darbu strahdajohht, zaur ko 10 kapeikas par deenu pelna. Tas warrubht, ka winnai wiffu rohku waijadsehs nogreest.“

„Teescham?“ tã Baltins isbihjees issauzabs. Ta meitenite, dohmadama, ka teescham rohka tai tilfchoht nogreesta, no jauna fahka raudaht un fchnufsteht.

„Ja, teescham, mans labbdarritajs!“ tã tehws atbildeja.

Sau ilgaku laiku Tenardins Baltinu til fa- wadi bij apfkattijis. Peepeefchi, kamehr tee weefi behrnu tabs wahjas rohkas deht ispraffija, Tenardins gahja pee feewas, kas gultã gulleja un tai ahtri fazzija:

„Apfkatt fcho zilweku! Wai winnu nepasifsti? Tas irr Zeelawites faglis!“

Tad atkal Baltinam peegreesabs un waimanaja:

„Redsat, lungs! mannim nabbadfinam zitta ap- gebrba nau, kà mannas feewas krehfls! un turklaht wehl faplibhfs! un pafchã zeta seemã! Es nemas uf eelas nedrihsstu rahditees, tadeht ka mannim drehbju nau. Ja es warretu ifeet abra, tad es drihsal' femim warretu palihdsitees! Bet ne kã! Un ne grafcha mahja! Manna feewa uf mirfchanu un ne grafcha nau! Manna meita breefmigi eewainota un ne grafcha nau! Seewai un meitai waijadsetu palihdsibas! Bet dalteris un apteekeris! ar ko malkaht? Kungs, es preefsch weena rubta semmè mestohs! — Un wai finnat, kas riht' notiks? Riht' irr 4. Februaris un fcho walkar' wehl mannim ja- malka ihre. Ja nemalkafchu, tad riht' wiffi no fcheijenes tilfim isgrubsti; arri manna feewa, lai gan drudfsis to kratta; arri manna mafaka meita, lai gan winna stipri eewainota — mehš wiffi tilfim uf eelu mest, bes pajumta, semm leetus, uf sneega! Es tfehetrus terminus ne-efmu malkajis un 60 rubtus efmu parradã. Parise wis dahrgs!“

Tenardins melloja. Kad tfehetrus terminus buhtu parradã bijis, tad tas tomehr ne 60, bet 40 rub- tus buhtu istaifjis. Bet winsch tfehetrus terminus tapebz newarreja parradã buht, ka wehl ne 6 meh- neshi nebij pagahjufchi, kad weens fchehlfirdigs Samariteris ihri preefsch winna bij nomalkajis.

Baltinsch iswillka 5 rubtus ij keshas un tohs lifka uf galbu.

Tenardinam atlifka waktas, fawai wezzafai meitai aufis tfehulsteht: „Rè, kahds pintikis! Ko winsch grihb, lai daru ar teem 5 rubteem? Ar to ne to ifsperto krehflu un to isdaufito rubti newarru no- malkaht! Tas zilweks manni apfkahde leelifsti! Tas zilweks manni darra par nabbagu!“

Pa tam starpam Baltinsch fawus garrohs pahrwel- kamohs fwahrkus bija nowilzis un uf krehflu lizzis.

„Schondrin“ — tã winsch fazzija — „mannim wairal' naudas nau klaht, kã fchee 5 rubli. Bet es fawu meitu uf mahju weddischu un fcho wal- kar' nahlfchu atpalkat pee Sums. Wai tã nefaz- zijahht, ka fcho walkar' ihre Sums jamalka?“

Schondrina jeb Tenardina waigs peepeefchi ar fawadu elles fpihdumu fahza fpihdeht. Winsch ahtri atbildeja:

„Tã gan irr, augsti zeenijams lungs. Pulksten astonõs mannim jamalka.“

„Pulksten feshõs fche buhfchu,“ — tã Baltinsch — „un Sums tohs 60 rubtus atneffifchu.“

„Lai Deews fwehti Zuhs, muhsu fchehlotaju, muhsu labbdarritaju!“ tã Tenardins issauzabs.

Un winsch feewai ar kluffu balfi fazzija:

"Seewa, usfatt wiinu labbi!"

Baltinisch fawu meitu nehma pee rohkas un no Tenardineem atwaddidamees fazzija:

"Uf walfar' Naht buhschu."

"Pulstien feschös?" tà Tenardins.

"Rittigi pulstien feschös!" tà Baltinisch.

Paschulair' wezzaka meita eewehroja tohs pahrwelkamohs fwahrkus, ko Tenardins bija us krehslu lizzis:

"Kungs," — tà wiinna fazzija — "Zuhs fawus fwahrkus aismirstat."

Tenardins itt nifni us meitu skattijahs un to apdraudeja ar azzim.

Baltinisch atpaffat greesdamees atbildeja: "Es tohs ne-efmu wis aismirsis. Es tohs Sums atstahju."

"Alf mans aistahwetais" — tà Tenardins brehza — "mans augsti zeentijams labbdarritajs! Affaras mannim birst! Laujat schehligi, ka Zuhs pawaddu lihds Zuhfu wahgeem!"

"Ja manni gribbat pawaddiht," — tà Baltinisch — "tad usweltat tohs fwahrkus, ko Sums esmu atstahjis. Laits par dauds auksts."

Tenardins pallausija un uswilka tohs fwahrkus.

Wiffi trihs isgahja ahra, Tenardins pirmais, ka pawadditajs.

Tik ko Baltinisch bij aigahjis, tad Tenardina seewa un meitas ar kahrigeem pirksteem to no Baltina atstahto pakkinu attaisija un apwilka tahs sekkes un willainus kamsobtus. Tur arri atraddahs 2 jaumi dekki, ar ko Tenardina seewa abbas gultas aplahja.

Kad Tenardins atkal istaba eenahza, tad istaba apfahrt gahja, ilgu laiku ne ko nesazzidams. Azzis ar ween wehl spihdeja ar to pirmit minneto elles spihdumu.

Seewa eedrohschinajahs prassiht:

"Tad tu teescham dohma, ka schis lungs tas pats blehdis irr, kas mums preefsch astoneem gaddeem Zeelawiti aishwedda?"

"Ja, sinams," — tà Tenardins — "wisch irr tas pats! Es wiinu tuhliit pasinnu. Es brihnohs, ka tu tik akka effi! Kur tad tewim azzis, ka wiinu ne-effi pasinnusi? Es tew' falku: tas irr tas pats. Wisch gandrihs nau ne mas wezzaks palizzis. Tahdu zilwelu rohdahs, kas wezzaki nepaleel. Tas irr, wiinna feija, tà arri irr wiinna halves. Tik ween tà labbat irr apgehrbts. Nu tas wezzais blehdis irr mannös naggös!"

Wisch apstahjahs un us meitahm fazzija:

"Gita ahra!"

Mahte eedrohschinajahs fazziht: "Tas behrns jau wahisch ar rohku, kam wiinu aifraidi?"

"Gais wiinnai labbdarrihs!" — tà tehws — "Gita ween!"

Kad abbee behrni taifijahs pee aiseefchanas, tad tehws wezzako meitu kehra pee rohkas un fazzija:

"Rittigi pulstien peežös Zuhs atpaffat buhsfeet. Abbas diwas. Zuhs mannim buhsfeet wajadstigas."

Weens pats ar feewu palizzis, Tenardins wehl kahdu laiku pa istabu apfahrt gahja un tad feewas preefschâ apstahdamees issauzahs:]

"Wai gribbi, ka tewim weenu leetu stahstu? Ta preilene..."

"Nu, kas tad buhs," — tà seewa — "ta preilene?"

Tenardins peelohzijahs pee feewas un fazzija:

"Ta preilene irr Zeelawite!"

"Râ? Zeelawite?" tà seewa.

Seewas waigs peepefschi pahrwehrtijahs. Dufmas, skaudiba, naidis wiinu pahrnehma.

"Tas newarr buht!" — tà wiinna brehza —

"Mannahm meitahm ja-eet bassahm kahjahm un tahm nau kleites, ar ko pa gohdam gehrstees! Un schai irr kashots, ar atlassu pahrwilks un fanta zeppure un sibschu kleite! Ta issfattahs tà preilene! Ne, tewim wikkahs! Un Zeelawite jau bij nesmukka un reebiga un schi issfattahs deesgan skaista! Tas newarr wis buht, ka schi preilene irr Zeelawite!"

"Un es tewim falku, ka wiinna rittigi irr Zeelawite!" — tà wihrs — "Gan redsefi!"

Uf scheem apstiprinafchanas wahrdeem seewa fawu galwu pazehla un tik breefmiga issfattijahs, ka no wiinnas wehl wairat' bij jabihstahs nekâ no wihra. Mescha zuhka ar tijerenes azzim. Tahda bij wiinnas issfatta.

"Râ?" — tà wiinna nurdeja — "schi skaista preilene, kas noschehlobama mannus plikkus behrnus usfattija — tà effoht tas kruppis, ta Zeelawite? Nu tad es wiinnai labprahst wehderu sabraggatu ar sawahm kahjahm un tai azzis israutu ar saweem naggeem!"

Wiinna nolehza no gultas un palikka stahwoht, duhri pazeldama. Tad atkal krittia us gultu.

Tenardins ar ween istaba apfahrt staigaja, par seewas runnafchanu nebehdadams.

Pehz kahdu laiku atkal apstahjahs preefsch seewas un fazzija: "Wai gribbi, ka tewim weenu leetu stahstu?"

"Nu, ko tad?" tà seewa.

"Mehs effam baggati. Mums irr naudas kaudses. Meh's effam warren tohti baggati!" tà wihrs.

Seewa brihndamees us wihru skattija, bihdamees ka ahrprahtigis palizzis.

"Dewini welli!" tà Tenardins blahwa — "nu jau teescham deesgan ilgu laiku tà plikkadihdis un baddafaulu kremeijs behdigi fawu dsihwi esmu wilziz! Mannim nu gan! Es neohkoju! Es gribbu ehst pehz patifschanas! Es gribbu wihrnu dsert tà tee zitti! Rih't, dsert, gulleht, to es gribbu, pirms sprahgstu! Es arr' druffu gribbu buht par leelkundu un par leelmani ir tà tee zitti!"

"Es taru wallodu nesaprohtu," tà seewa — "tewim laikam sapni un murgi!"

„Sapni un murgi?“ — tā wihrs — „pee te-wim redsams, ka feewahm gan garri matti, bet ihfa faprafchana. Klau! Es tew' stahstifchu:

„Ka tas wihrs baggats irr, kas Zeelawiti mums nolaupija, gauschi baggats, to tu til pat labbi sinni kà es. Winsch nu irr muhsu naggòs. Mehs winnam ahderi laidišim, selta ahderi. Wišs jau fa-taišihšs. Mannim irr draugi un beedri. Tee palihdsehs. Gan redsefi. Winsch nahls scho walfar pulksten feschòs. Winsch jau atneffihš tohs 60 rubtus. Tas lohps! Winsch jau wišfahm pafalkahm tizzejis, ko winnam tiffu stahstijis. Tad nu pulksten feschòs! Muhsu meitas wakti stahwehs. Tu palihdsefi. Gan winnam ispeedišim naudu. Sa ar labbu nefaujahs, tad winnam ispeedišim affinis. Gan tad faufees!“

(Us preefchu wehl.)

Rattoku mahzitajs.

Behmija peederr pee Austrijas keisera walsts. Rahdà Behmijas zeemà, netahku no leelas pilsehtas, šcha gabdu šintena pirmòs gaddòs dšihwoja baggats melderis ar diweem dehleem. Kam irr, tas wehl wairaf' kahro. Tàpat arri melderis nebij meerà, lai gan winnam papilnam bij naudas un mantas, bet arween wehl gribbeja baggatafs palikt. Winna mahfa jaunina par atraišni bij paliktuš.

Kad nu winna bij flaišta un baggata, tad tai netrukka prezineeku. Melderis dširdeja, ka mahfa ohtrà laulibà ar weenu meefneeku gribbeja eedoh-tees. Par to winsch warren apfkaitahs, itt kà mahfa winnam pahri buhtu darrijufi. So melde-riš stipri bij zerrejis, ka mahfa wairš neapprezze-šchotees un ka winnas nauda un manta winna, meldera, dehleem rohkà tiffchoht.

Schis meefneeks til ween preefch diweem gad-deem tanni pilsehtà bij apmettees, fur atraišne dšihwoja. Melderis mahsu deesgan pamahzija, luhdša un apdraudeja. Bet atraišne no meefneeka neatkah-pahs. Deesinn, wai to darrija stuhrgalwibas pehz, jeb tadeht ka meefneeku stipri bij eemihfojuš. Mel-dera dehli bij stipri, plezzigi wihri ar zetatim firdim. Wezzakajs wehl nebij 30 gaddus wezs.

„Klau,“ — tā melderis winneem weenà walfarà teiza. — „Juhš sinnat, ka manna mahfa ar meef-neeku gribb apprezetees. Tas wehl nau diwi gaddi, kamehr schis blehdis, kas mums mannas mahfas naudu gribb sagt, tanni pilsehtà dšihwo. Es esmu pahpraffijis un fasinnojis, ka winsch agraf' kahdus septinaš gaddus un wairaf' kà meefneeks Pilsene dšihwojis, fur winnam flikti isdewees. Libdš Pilsenei buhs kahdas trihsdesmit juhdses. Tas taf buhtu brihnumš, ja weens gudrs zilweks Pilsene tahdas sinnas newarretu fakraht, zaur kurrahm schim lustigam meefneekam kalls teel laušts, tà ka mahfa no winna atraujahs. Schim blehscham pee peeres

flaidri stahw rakstihšs, ka nau riktigs zilweks. Tadeht par reisofchanas tehriku nebehbaju. Nihš tai-fifchohs uf Pilsenes zektu un redsefchu, kahdas sinnas tur dabbuschu. Tà famu mahsu apfarga-fchu, lai nekriht blehscha naggòs. Tà arri par to gahdaju, ka mahfas nauda kahdi astontuhstoschi rubkti — kà klahjahs weenreij Juhfu rohkàs teel!“

Ar scho meldera teikumu dehli bij pilnà meerà. Tè arri japeeminn, ka meldera dehli ne kad tehwan pretti nebij. Kà tehws dohmaja un ko tehws fazzija, tà arri dehli. So lai gan leeli un stipri, tad tomehr winneem maf ween bij to garrigo dahwanu un abbeem bij labš prahts, kad tehws winnu weetà dohmaja un runnaja.

Melderis gehrbahs ar faweem wišslabbakeem fil-leem fwahrkeem, pafehdahs uf famu sirgu un aijjahja uf Pilseni. Dehli pa tam starpam wišfu meldera darbu isdarrija. Jau kahdas trihs neddetas bij pagahjuschas un meldera dehli no tehwa wehl ne kahdu sinnu nebij dabbujufchi. Weenà walfarà wehlu nabbags atnahza dširnewà. Nifnee meldera funni, jau no sehdehm atraišiti, nabbagu gandrihs buhtu faploh-fijufchi. Nabbags sinnu neffa no meldera, ko uf zekka bija fatizzis. Tehws dehleem litka fazziht: lai uf treschdeenas walfaru fataifohht kreetnu walfarinu un lai uf to luhdsoht winna mahsu, to atraišni, kas pilsehtà dšihwoja, zeema mahzitaju, nahburgu Peteri Knolli uu winna feewu un to atraišni Raht ar winnas meitu Anni. Scho Anni wezza-kais meldera dehls gribbeja apprezehht. Kad nab-bags schahs sinnas bij dewis, tad baggatu walfarinu un nakts kohrteli dabbuja. Ohtrà rihtà mel-dera dehli winnu wehl ar naudu apschinkoja un tad winsch aishgahja.

Nabbags arri bij teizis, ka tehws labbibas ande-les dehht wehl uf weenu zeemu gribboht jacht, bet ka no turreenes taifni treschdeenà uf dširnewahm nahfchoht.

Ta bij mandahga, kad nabbags bij nahzis. Ohtr-deenà meldera dehli luhdša tohs weefus, kas arri wišfi apnehmahs labpraht nahkt. Treschdeenà winni to walfarinu fataifija.

Treschdeenas rihtà tas jaunakais meldera dehls mahzitaju redseja uf nahburga pilsehtu eijohht. So lai gan zeemam bija par mahzitaju, tad tomehr arri noliktàs reisàs pilsehtà Deewa wahrdi bij jaturr. Tè japeeminn, ka til labb' zeemineeki kà pilsehtneeki pee Rattoku tizzibas peederreja, kadeht prohtams arri mahzitajs bij kattols.

Dširnewai garram eedams mahzitajs druffu ap-stahjahs un pehz fawa eeradduma kahdus laipnigus wahrbus ar dširnewneekem runnaja. So schis mahzitajs neween fawà ammatà bij ustizzamš, bet arri ar faweem draudses behrneem labpraht mihtoja laipnigi isrunnatees, kà arri klahjahs tàpat Rattoku-kà Luttera-mahzitajeem.

Walfarà, noliktà stundà, tee luhgtee weefi bij klahht un preczigi kahdas glahses wišna dšehra, gai-

didami us meldera atnahschanu un us walfarianu. Tik ween mahzitajs famu wezzo kurlu kalponi bija fuhrijis un lifka aishildinatees, ka ta deht newarroht naht, ka peepeschi wahjisch palizzis.

„To jau tublit dohmaju, ka mahzitajs wahjisch,“ — ta nahburgs Peteris Knollis teiza — „jo kad sehodeen no pilssehtas pahrnahdams mannai mahjai garram gabja, tad gluschi wahjisch isskattijahs, tibri ta libkis.“

„Tas tal irr brihnums!“ — ta jaunakais meldera dehts fazzija — kam prahta nahza, zil jautri un laipnigi mahzitajs ar winnu bij runnajs, kad no ribta us pilssehtu bija gahjis.

Pasaklas djennocht weeseem eesahkumâ laiks ahtri pagahja. Bet jau palikka wehlu un melderis ar ween wehl nepahnahza. Weesi zaur ilgu gaidischanu palikka kluffaki un kluffaki, kamehr beidsot meldera dehli, tehnu wairs newarredami sagaidiht, weeseem walfarianu preekschâ zehla. Meldera dehleem tapat ka weeseem nelabbi bija ap firdi, lai gan paschi nesinnaja kapeh. Wissi kluffi pee galda sehdeja un ne ehdeens ne wihns winneem nesmekkeja. Beidsot weesi atwaddijahs.

Arri ohtra deenâ meldera dehli par wolti us tehnu gaidija. Prett walfaru weens kalps no nahburga zeema meldera sirgu atwedda. Tas sirgs winnâ zeemâ wisseem bij pasihstams. Winni to weenâ birse bij atradduschî.

Taggad tee dehli apkebra, ka tehnam nelaimo notikusi un winni breefmigi isbihjahs, kad pee skaidras apskattischanas eewehroja, ka sirgs ar affinim bij apraipihis. Wehl tannâ paschâ nakti teefahm sinna tikla laista un no pascha ribta ta ismekleschana fahkhs.

Drihs tikla fadsihts, ka melderis ohtrdeenâ jau preekschpussdeenâ weenâ weentuta krohdsinâ allu dsehris. Winsch no turreenes jau par trim stundahm buhtu warrejis pahrnahst un tad jau weenu deenu agral pee sawejeem buhtu bijis ne ka bija fazzijis. Wissi zetti un wissas tellas no krohdsinâ libhs dsirnawai tikla ismekleti un wehl tannâ paschâ walfarâ meldera libki usgabja weenâ uppitê, kas toreis bij issiklusi. Melderis bij nokauts tizzis. Galwa bij sadraggata un kalps ar affu nasi puschu greests.

Melderis wissâ schinni apgabbalâ bij pasihstams wihrs. Wissi laudis tadeht par scho sleskawas darbu runnaja un teefa to leetu smalki ismekleja.

Papreeksch teefa dohmaja, ka warrbuht tas nahbags tas mainigais, kas meldera dehleem to sinnu no tehwa bij dewis. Scho zilweku arri drihs rohkâ dabujaja. Bet winsch nebij tas sleskawa, jo winsch skaidri warreja parahdiht, ka ohtrdeenâ kahdas jubdes tahlumâ no tahs weetas bijis, kur tas affinsdarbs bija padarrihts. Nebdelas pagahja un sleskawa netikka useets. Un teefa arri ne weenu paschu

zilweku nesinnaja, no ka warreja dohmaht, ka winsch tas sleskawa effoht.

Bet abbi dehli bij swehrejuschi, to sleskawu useet un pee winna atreebtees. Nostkummuschî un saihguschî winni sawâ dsirnawâ dsihwoja, par meldera darbeem ne mas nebehdadami: wissu to wezs sellis idarrija. Laudis dands par to ptahpaja, ka meldera mahsa ar famu mihlo meesneeku drihs basniza tikschoht laulata. Bet tee brahki par to ne mas nebehdaja.

Tanni treschdeenâ preeksch tahs swehtdeenâs, kurrâ meesneeks ar meldera mahsu gribbeja liktees salaulatees, brahki pee lohga sehdeja un ne lo nerunnadami us zettu skattija, kas dsirnawai garram gabja.

Paschulail' bahls wihrs lehneem sohleem pa zettu nahza. Tas bij zeema mahzitajs, kas no pilssehtas us mahju gabja. No tahs treschdeenâs, kad tee weesi dsirnawâ us walfarinahm bij luhgti, mahzitajs pawissam zittads un sawads bij palizzis. Agral' winsch bij jautrs un laipnigs un ar katru mihligi farunnajahs. Taggad bija nostkummis, bailigs un labpraht ar draudjes behrneem nerunnaja, bet labbat' weentulibâ dsihwoja.

(Us preekschu beigums.)

Smeeklu stahstini.

(Pufsnakti.)

Kungs: Wai Lew kauna nau, paschâ naktis widdâ ubbagoht!

Puika: „Nememmet par kaunu, zeenigs kungs, eimu arr par deenu nabbagoht.“

Rugges-kapteins. Seh, Laws wissu pirmais darbs irr, fugges dibbenâ nokahpt un preeksch mannim seeru usnest.“

Sehns: Seeru jau usneffu un arri apehdu.“

Saldots us rekruta: „Kad falku weens, tad Lew kahja jazett us augschu, kad diwi, tad ja-leel us semmi. Nu, uspasse: Weens — Diwi. — Weens — Diwi. — Weens — — — Kurba, wai dohfi puddeli allus, tad fazzischu — Diwi!“

Pilssehtas preilene: Al mihlais mescha kungs, kas Jums tê par laipnigeem laudim, tee jau us pufs werstes zeppuri nonemm un labbu deenu dohd.

Mescha kungs: Ahu! Pee mums tahda laipniba zittad faprohtama; kad weens us 5 sohkeem zeppuri nonemm, tad tahds, kad gan mas jau 10 gaddus pamasam malku fadsis; bet kas jau us 15 sohkeem labdeenu dohd, tas pee mums tas leelais blehdis. Kad kahds garram eedams ne ka nesalka, tad sinnu, ka winsch pateesi gohdigs zilweks.

Atbildedams redaktehrs A. Leitan.

No Senjures atwehlehts.

Rihgâ, 24. April 1869.

Drikkehts un dabujams pee bilichu un gramatu-drikketaja Ernst Plate's, Rihgâ pee Pehtera-basnijas.